

CODICIS
SACRATISSIMI
IMPERAT. IVSTINIANI

3^a

PP. AVGVSTL

40729

LIBRI XII.

ACCVRSI COMMENTARIIS AC CONTI DIONYSII
GOTHOFRIDI, ATQVE ALIORVM QVORVMDAM
illustrium Iurifconsultorum lucubrationibus illustrati.

Accessere, in hac postrema Editione, IACOBI CVIACII, Consularij Regij, & in illu-
strissima Bituricensi Academia olim iuris antecessoris PARATITLA, & NOTÆ solennes, OBSER-
VATIONES, & EMENDATIONES iam pridem desideratæ, & hæcenus nunquam in lucem emisse:
Iurifconsulto cuique & legum studioso apprime necessaria.

QVIBVS

Varie legum lectione, similitudines demonstrantur, contrarietates concilian-
tur, & illiusmodi quæque interpretatione donantur.

Adiunctis quoque sunt Chronica omnia ab universo orbe condita usque ad Urbem conditam: ex veteribus legibus Mosaicis ediculis cum
Græcis, tum Hebraicis certis-
simè ratiocinatione demonstrantur ab Urbe usque condita Fasti regij, & Consulari, usque ad ipsius Imperatoris Iusti-
niani edictum, ex optimis, & authenticis tabulis, & monumentis collecti, & digesti.

NEC NON

Omnia ab innumerabilibus, quæ in prioribus editionibus, præcipuè in Græca versione, desiderata, summa cura,
& labore novo feliciter vindicata.

AVGVSTI,
Sumpibus Horatij Cardon.

M. DC. XII.

Cum præsentio Christianissimi Francorum, & Navarra Regis.

Son in numero presentat à V. Mag. por que sus gloriosos Progen

del sentir, y opinion de los

Rubricæ Codicis.

CODICIS IVSTINIANI RVBRICÆ fermè omnes nouem subiectis uersibus comprehenduntur.

PRIMI LIBRI RVBRICÆ.

PARS prior officia, leges, & facta docebit.

Officia. § De offi. prefec. prator. Orator. Offi. prefecit. prator. Offi. prefec. uerbis. Offi. magi. mil. Offi. quæstoris. Offi. magi. officiorum. Officio Comi. sacra. largiti. Offi. Comi. re. priuatorum. Offi. Co. sacri palat. Offi. prator. & lega. Offi. Com. sac. patr. Offi. Co. Orator. Offi. prefec. Augusta. Offi. curarij. Offi. reitor. Offi. prator. prou. Offi. prefec. uigil. Offi. ciuiliu. ind. Offi. mil. ind. Offi. diuersi. ind. Offi. emi qui uicem alicuius ind. uel pref. obtinet. Offi. ind. Alexan.

Leges. § De legibus & constitut. princip. Manda. princ. Senat. consulu. Pater. iure enuel. Iuris & facti. ignis. &c. Nouus Codic. compo. Inst. Cod. eor. fir. Emenda. Insti. Cod. &c.

Sacta. § De summa Trinit. & fide cathol. Sacrosancti. Eccl. Episc. & cler. Episc. audien. Ne fiant. hup. ue. Huiusmodi autem iis qui faciunt contra facta: ut est iur. De heret. Aposta. Nominis licet. Igg. Sal. Iude. & calu. Ne Christianum man. Paga. & sacri. Huiusmodi ad Eccl. confug. Huiusmodi in Eccl. ma. Scam. & ima. Huiusmodi ad fide. confug. Si quis titulus & hic & in sequentibus anathematizatus, eius pro suo arbitrio, sub quo uoluerit uerba collocabit: aut alia (si manus) contritus carminis, que tibi huius rei apertis uoluntatibus: in quo nos, quibus breuitati, tum ueritate iudicamus, deus carere laetetur.

SECUNDE LIBRI RVBRICÆ.

Transigo, restituo, gero, postulo parte secunda.

Transigo. § De transactio. Pallis. Et quia talia sunt quædamque mediocribus arbitria: idcirco de recip. arb. in fine libri ponitur, de iuribus, propter carbon. danda.

Restituo. § De in integrum restit. Filiosa. minor. Fidei. minor. Si minor uel tutor. inter. Si in communione eademque causa in integ. rest. postulat. Si aduersus rem iud. Si aduersus uentis. Si aduersus donat. Si aduersus libert. Si aduersus transactio. Si aduersus solutio. Si aduersus datam. Si aduersus delict. Si aduersus usucap. Si aduersus fideicom. Si aduersus credit. Si minor ab hered. se. abst. Si uel omni. hered. In quibus causis restit. Quo. & aduersus quos. Si minor se man. dex. Si sepis in integ. restit. Huiusmodi qui uel. eta. imperia. Si maior fac. Vbi & apud quem cog. in integ. rest. agend. sit. Reputatio. que si. Etiam per procuratorem causam in integ. rest. In integ. rest. post. Rest. minor. Vico. milia. Temp. in integ. rest. Quibus ex causis maior.

Gero. § De negotij gestio. Procura. Huiusmodi, qua uel matris. re. causa. causa sunt. Dolo malo. Edendo. In ius uocando.

Postulo. § Id est, aduoco. De postulando. Aduoca. diuersi. iudicio. Aduoc. diuersi. iudicium. Aduoc. fidei. Errore aduocati. Vbi qua desunt aduoca. Et quia postulare non possunt qui infames sunt, adeo. Ex. quibus ca. infra. uero.

TERTII LIBRI RVBRICÆ.

i. conuenerit. i. diuidit.

Tertia iudicem, queritur, seruit, petit, occidit.

Ius dicent. § De iudicio. Sportu. & suop. in diuers. iud. fe. Peda. iud. Qui pro sua iudic. iud. da. Ne quis in sua causa iud. Quo legi. perso. Pan. in iud. hab. Vbi nemo iudic. agere. Ordine iudicio. Litu. iudicis. Plus pres. Dilatio. Fery. Insti. iudic. iud. Quando Imperator. inter pupil. Vbi de cri. agi oportet. Vbi de post. agi oportet. Vbi fiduciam. pe. oportet. Vbi curat. qui cer. lo. Vbi in rem alio. Vbi de hered. agitur. Vbi de ratio. Vbi causa fletu agi debeat. Vbi qui de cura. Vbi Sena. uel clarif. in quibus casu mil. feri pra-

scripsit. uel non possit. Vbi causa fletu. Quando. uel cuiusque sunt iudicet se vindicare.

Queritur. § De inefficis testamento. Inefficis. donatio. Inefficis. datus.

Seruit. § De seruicij. & aqua. Vbi seruicij. & habitatio. ne. & ministerio seruorum.

Petit. § De petis. heredit. Rei vindicantur.

Occidit. § Familia eriscenda, id est, hereditatis diuidenda. Communis diuidenda. Communia utri. indi. Fui. regunde. Confor. eiusdem lit.

QUARTI LIBRI RVBRICÆ.

Actio, contractus, testes quarta referantur.

Actio. § De actionibus, & obligationibus. Vbi alio. ab hered. & contra hered. iudic. Ne uxor pro ma. Ne filius pro pater. An sequitur ex suo fac. Quando fitem uel prima. Hered. alio. Ex delict. desun. Consiu. pecu. Rebus cri. & iurior. Si certum per. at. Suffra. Prohibi. sequi. pecu. Condit. indebi. Condit. ob causam. Condit. ob suspensam causam. Condit. fur. ti. Condit. ex lege. Pignora. alio. Insti. & exerei. Quod cum eo qui in alio. pe. Per quas personas nobis adquir. Ad Senat. iudic. Maced. Ad Senat. iudic. Peltia. Non numerat. pe. can. Causa. Hered. uel alio. ten. Alio. empt. & uendi. & Edil. alio.

Contractus. § De commodato. Vbi iuri. Nanti. fano. Depositi. Mandati. Si ser. exero se emi. Manda. Pro socia. Contrahen. emptio. & uenditio. Qua res uendi non possit. Qua res expar. non deb. Ennuchi. Parribus qui fil. distra. Restit. uenditio. Quando li. ab emptio. diste. Si propter publi. pensis. Sine causa. uel reliq. Peri. & commo. rei uenditio. Si quis alio. uel sibi. Rebus ab. non alio. Commo. re. alio. Rem alienam gero. Pallis inter emptio. & uendi. Si ser. expar. uene. Si manci. ita ueneat ne prolli. Si manci. ita fut. alio. uel manu. Adompaly. Nandi. & merca. Velliga. & cum. Nona uelliga. insti. non posse. Commo. & merca. Re. rum permut. Locato. Iure employentio.

Testes. § De testibus, & aliis speciebus probationum, uidelicet de probato. Fidei instrumen. cui adhaerit iur. Plus ualere quod agitur.

QUINTI LIBRI RVBRICÆ.

Quinta dabit nuptas, tutelarienque figuras.

Nuptas. § De sponsalibus. Si reitor prouincia, uel ad eum pertinentes sponsalibus dederint arras. Donati. ante nupt. Nuptis. Inceptis & inani. nupt. Incedit illi matri. inter pu. & uxor. Si quacunque pradi. pote. Si nupt. exorecep. pe. Secun. nupt. Si secundo nupti. mulier. Dote promissa. Iure daturum. Rei uxor. alio. Pallis conuen. tam super dote, quam super dote. ante nupt. Dote causa non tuum. Dona. inter ui. & uxor. Repud. Saluto matrimo. quemadmodum des pe. ratur. Si dos constet. ma. se. fue. Ne fidei. uel manda. de. dentur. Rerum anno. Ne pro dote mulier. bona quondam ma. addicantur. Fando dot. Diuor. facta. apud quem libe. ri mora. uel edo. debe. Alien. libe. Concubini. Natural. li. beris.

Tutelarum. § De testament. tuto. Confirma. tuto. La. gi. tuto. Qui pe. tuto. Et breuiter prosequere usque ad finem huius libri: & omnes fermi tituli huius uerbo accommodatus indicabit.

SEXTI LIBRI RVBRICÆ.

Sexta libertos, & testaments notabo.

Libertos. § De seruis fugi. & libertis. Furtis. & ser. corrupti. Ope. libertis. Bonus liber. Si in fraudem patris a lib. alio. fac. sit. Oblig. patris. praestan. Libertis & et libe. Iure aucto. annulo.

